

BORMSFONDS, in 1927 opgerichte Vlaams-nationalistische liefdadigheidsorganisatie voor steun aan de activisten en hun gezinnen.

Al sedert het begin van de jaren twintig ontstonden diverse caritatieve organisaties om het gezin van August Borms in het bijzonder en die van de activisten in het algemeen te ondersteunen: Martelaarsfonds, Van Extergemfonds, Komiteit Kinderen Borms (later Studiefonds voor Kinderen van Getroffen Vlamingen). Te Merksem bestond van 1920 tot '27 een Steunfonds voor de Familie Borms. Hieruit groeide in 1927 het Bormsfonds v.z.w., opgezet als een algemeen Vlaamse liefdadigheidsorganisatie voor getroffen Vlamingen. De bestaande organisaties sloten zich evenwel niet onmiddellijk bij het Bormsfonds aan. Het Vlaamsch Eere Komiteit 310, ook Vlek 310 genoemd (het getal verwees naar het nummer van Borms' gevangenis), een initiatief van Antwerpse oudstrijders, werkte van 1929 tot '34 onder toezicht van het Bormsfonds. In Nederland zamelde het Vlaamsch-Hollandsch Comité als afdeling van het Bormsfonds gelden in.

De statuten van het Bormsfonds verschenen op 9 november 1927 in het Staatsblad. Art. 4 vermeldt een liefdadig doel (het toekennen van een lijfrente aan August Borms en, indien nodig, na zijn overlijden, steun aan zijn weduwe en gezin) en een cultureel doel (steun aan behoeftige Vlaamse hoogstudenten en kunstenaars, uitwisseling van Vlaamse en Nederlandse leraren en studenten). Het Bormsfonds kocht een huis te Merksem (Wuytslei 29), waar het hoofdkantoor gevestigd was en dat bewoond werd door Borms en zijn gezin. Het fonds werd uitsluitend gevoed door de giften van duizenden Vlamingen. Al in 1928 was een kapitaal van 170.000 BF ingezameld, in 1937 was dit ruim 440.000 BF geworden.

Het Bormsfonds had niets te maken met de tijdens de Tweede Wereldoorlog gestichte Bormscommissie (z. aldaar). Het kapitaal van het Eormsfonds kwam uitsluitend van de giften van Vlaamsgezinden, meestal met een bescheiden inkomen, die in veel gevallen maandelijks een vast bedrag aan het Bormsfonds overmaakten. Het succes van het Bormsfonds was dan ook symptomatisch voor de verering en genegenheid die Borms en zijn gezin mochten ondervinden.

Bij de repressie na de Tweede Wereldoorlog werden de goederen van het Bormsfonds vernietigd of verbeurd verklaard.

LITERATUUR: *Bormsfonds v.z.w. Eerste tienjaarlijksch verslag 1927/1938* (1938).
ERIK VANDEWALLE

BORMSVKIEZING z. August Borms